

CONTROLE EN MAATREGELEN TEGEN GEVAARLIJKE SITUATIES

MONT BLANC IS GEEN WANDELBERG

Er zijn dagen dat er honderden mensen op de top van de Mont Blanc staan. Een zonsopgang op de 4808 meter hoge top op de grens van Frankrijk en Italië is fantastisch. Het topplateau is zo groot dat iedereen daarvan prima kan genieten. Maar er gebeuren te veel ongelukken, de Franse normaalroute heeft enkele gevaarlijke passages en veel klimmers zijn onervaren.

Tekst Peter Daalder Beeld Pim Horvers

Oorspronkelijk ging de beklimming van de berg vanuit Chamonix over de Bossonsgletsjer waar nu de Refuge des Grands Mulets (3057 meter) ligt, maar de normaalroute loopt tegenwoordig via de westgraat. Met de Tramway du Mont Blanc reis je vanaf Le Fayet naar Nid d'Aigle (2372 meter). Het oorspronkelijke idee was de lijn verder te bouwen naar de Dôme du Goûter op 3863 meter. Geldgebrek en technische problemen zorgden ervoor dat de lijn nooit werd afgebouwd, maar eindigt 'in het niets' op een van de flanken van het Mont Blancmassief.

Twee hutten

Vanaf Nid d'Aigle gaat de route verder via twee hutten. Eerst de Refuge de Tête Rousse (3165 meter), waar een overnachting goed is voor de acclimatisatie. En dan een dag later via Le Grand Couloir, de gevaarlijkste passage op weg naar de Refuge du Goûter (3815 meter). Dat is het uitgangspunt voor de beklimming. Vroeg in de nacht gaat het van daaruit via sneeuwvelden over de Dôme du Goûter en de Refuge Vallot, een schuilhut op 4362 meter, via de scherpe topgraat naar 4808 meter. Die route is zo populair dat die ook mensen trekt die onvoldoende voorbereid zijn en te weinig kennis hebben om de tocht zonder

problemen te maken. Voor hen is de Mont Blanc niet meer dan een wandelberg en een item op hun bucketlist.

Limiet gesteld

De burgemeester van Saint-Gervais-les-Bains heeft er genoeg van. Reddingsoperaties vergen veel inzet en tijd van zijn mensen. En er vallen jaarlijks rond de twintig doden op de routes naar Mont Blanc. Vanaf dit jaar mogen er 214 mensen per dag via de Goûterroute naar boven. Wie geen goede uitrusting heeft, wordt sowieso tegengehouden en wie geen slaapplek heeft gereserveerd, mag ook niet verder. Ook zwart gidsen wordt hard aangepakt. Of dit alles avonturiers afschrikt? Of drijft het hen juist naar andere routes op de berg?

Twee artikelen

In twee artikelen beschrijven we een beklimming van de Mont Blanc. Daan Kranenburg en Jacos van Zelst namen de Franse normaalroute omdat hun oorspronkelijke plan via de Dômes de Miage vanwege slechtweerverwachting niet kon doorgaan. Zij kwamen diverse mensen tegen die in de problemen waren, hielpen er drie afdalen en spraken met *gardien* Antoine Rattin van de Goûterhut over de aangekondigde maatregelen. Sebastiaan Brommersma koos met Jelle Velzeboer en Luuk Poelen voor de normaalbeklimming vanaf de Italiaanse kant via de Refugio Gonella (3071 meter). Omdat de normaalroute aan de Franse kant gesloten was, daalden de drie af via de Aiguille du Midi. Het werd een onderneming die door overmoed en onervarenheid een gigantische valkuil bleek, waaruit de drie Nederlanders gelukkig ongedeerd tevoorschijn kwamen. Terugkijkend op een dag vol avontuur waarschuwen de drie klimmers niet te lichtzinnig te denken over de Italiaanse normaalroute, als je onvoldoende ervaren bent... »

Op de top van Mont Blanc.

Kenniscentrum

In het NKBV Kenniscentrum staat het artikel *Tips voor het beklimmen van de Mont Blanc*, met twee zeer informatieve pdf's die je kunt downloaden. Ga naar nkbv.nl/kenniscentrum en zoek op Mont Blanc.

HOE ONTMOEDIG JE BEGINNERS EN HOUD JE DE TOEGANG VRIJ?

YOUTUBE ALS VOORBEREIDING OP MONT BLANC

Jacos net boven
het Grand Couloir.

“Maximaal 214 klimmers per dag op overvolle Mont Blanc”, kopt de NOS in de vroege middag van woensdag 5 september 2018. Exact een week eerder staan we totaal verregend bij de Tramway du Mont Blanc om een tijdslot te reserveren voor de tocht vanuit Nid d’Aigle naar Saint-Gervais-les-Bains. Het laatste stuk. We misten op vijf minuten na het vorige baantje en staan nu wat te mopperen. Dat mopperen slaat steeds verder door naar verbazing en ongeloof. De verhalen over mensen die totaal onvoorbereid de Mont Blanc op gaan, zonder kennis, ervaring, materiaal, kleding, gids of reservering.

Tekst en beeld Daan Kranenburg en Jacos van Zelst

Verhalen over Mont Blancbeklimmers zonder ervaring leken vorige week nog zo ver weg, ze leken wel wat grappig. Ja, natuurlijk hadden we gehoord dat er *gendarmes* zouden zijn geweest deze zomer, maar was dat wel waar en zo ja, niet een beetje overdreven? Op dat moment komt een gendarme in een enorme regencap met forse rugzak van de zaak het schuilhutje bij het tramstation binnen. Hij is er dus echt. We spreken ons ongeloof over wat we hebben gezien en gehoord nu openlijk naar elkaar uit.

Klassieke combinatie

Ons eigen verhaal start in januari als we bij Daan in Zwitserland min of meer toevallig bedenken dat we deze zomer wel weer willen klimmen en Jacos de klassieke combinatie van Gran Paradiso als inklimmer en Mont Blanc als doel voor ogen heeft, een van de hoogalpiene beklimmingen op bergsportreizen.nl. Leuk, eind augustus moet kunnen, spreken we af. Maar niet de Goûterroute, veel te druk. De Italiaanse zijde staat op de verlanglijst, de Via del Papa. De hele lente gaan de appjes over en weer. Is de Italiaanse route wel de goede keuze? Forse stijging op de topdag en we hebben maar een week, dus acclimatisatie is belangrijk. Bovendien wordt de route aan het einde van het seizoen niet echt aangeraden, omdat de gletsjer zeer aper is; een labyrint van spleten.

Daan stelt de Voie Royale voor, de overschrijding van de Dômes de Miage, Aiguille de Bionnassay, Dôme du Goûter en Mont Blanc. En vervolgens idealiter doorsteken via de Trois Montsroute naar de lift op de Aiguille du Midi. Een prachtige route en volgens velen de enige echt mooie manier om Mont Blanc te beklimmen, tenzij je de Peuterey Integrale wil doen. Voordeel is ook dat deze route in drie dagen gaat en dat klinkt qua acclimatisatie prima.

Grand beau

De voorbereiding kan beginnen. Dat wil zeggen conditie opbouwen en wat hardheid opdoen. Daan kiest voor een halve marathon in de bergen als ideale voorbereiding. Jacos voor hardlopen in de polder. Maar met een huttentocht met het gezin in de planning op zo’n anderhalve week voor onze klimweek verwacht hij voldoende hoogtemeters te krijgen.

Maar zoals altijd lopen de zaken niet zoals gepland: door blessures van zijn dochter gaat Jacos kanoën in Zweden, in plaats van wandelen in de bergen. Weliswaar goed voor de armen, maar niet voor de beenspieren. En Daan komt, als we elkaar in Martigny op het treinstation ontmoeten, zowat rechtstreeks uit zijn werk; zijn laptop is nog bezig af te sluiten. Ideaal is anders. Maar de vooruitzichten zijn prachtig. Een

minder dagje qua weer, maar dat is op de geplande rustdag. Verder *grand beau*, wat willen we nog meer?

Eerste vierduizender

De Gran Paradiso verloopt zoals verwacht soepeltjes. Het is een heerlijke acclimatisatieberg met prachtig uitzicht. Onderweg feliciteren we een 14-jarige jongen met zijn eerste vierduizender. Zijn vader vertelt trots dat ze al redelijk wat drieduizenders hadden gedaan en dat dit een mooie berg is voor je eerste grote vierduizender. Gelijk heeft hij! We geven hem lachend mee dat hij vooral hard moet blijven trainen omdat zijn zoon hem er nu al bijna uitloopt.

Maar de bergen zijn de bergen niet, als de voorspoed niet zou veranderen. Het weerbeeld verandert, vaak en snel. Onze rustdag is juist prachtig, maar onze geplande topdag wordt met het uur slechter. De moed zakt ons in de schoenen. Het zal toch niet weer zo zijn dat we als laaglanders maar één week hebben om onze doelen in de Alpen te verwezenlijken omdat het weer dwarszit?

Dertig centimeter sneeuw

We discussiëren uren. Wel, niet. Aan het einde van de dag hakken we de knoop door: we gaan. Het ziet er vooral naar uit

Jacos bij Refuge du Goûter.

Jacos (links) en Daan in de Goûterhut.

Gardien Antoine Rattin spreekt alle gidsen toe.

Daan voor de ingang van de Goûterhut.

Daan leidt het Franse stel door het Grand Couloir.

Refuge du Goûter (3815 meter), bouwjaar 2013

In de zomer is berggids Antoine Rattin de *gardien* van Refuge du Goûter. De hut heeft 120 bedden en is in 2019 open van 24 mei tot ongeveer 1 oktober. De energie in de hut komt voor de helft van zonne-energie en voor de andere helft van een generator. Er werken zes tot zeven mensen die tien dagen lang in de hut zijn en dan weer tien dagen in het dal. De hut wordt bevoorradt per helikopter, die elke vijf dagen vier tot negen zakken van 550 kilo aflevert. Vaak gaan er werknemers mee terug, omdat de *gardien* het onverantwoord vindt dat ze na een lange dienst nog laat afdalen. Alle medewerkers moeten alpiene ervaring hebben zodat ze in alle omstandigheden naar de hut kunnen komen en afdalen. In de winter is alleen de winterruimte open, met 20 bedden.

dat er op de rotsgraat van de Bionnassay een paar centimeter verse sneeuw zal liggen, maar daar menen we wel mee te kunnen omgaan. Eventueel duurt het langer en desnoods slapen we in de hut op de weg terug.

De volgende ochtend om zes uur leert een snelle check van het weer dat ons tochtenplan zeer heikel wordt. De voorspellingen geven nu meer dan dertig centimeter sneeuw aan en het blijft de hele ochtend van de topdag sneeuwen. Gedesillusioneerd kruipen we terug in de slaapzak. Daan oppert de Goûter, die we gisteren als onze allerlaatste optie zagen. Minder uitdagend en te druk. Maar een belletje naar de hut leert dat er wel plek is en we zijn er nu toch...

Draad voor stadsmuizen

“Jacos, niet kijken, want dan rol je lachend de berg af.” Daan wijst op de wirwar van dik staaldraad, waar hij doet alsof hij erin verstrikt is geraakt. “Ik leer mijn kinderen juist dat dit idiotie is en dat ze die kabels niet moeten gebruiken”, moppert Jacos. Na de oversteek van het Grand Couloir is het enige enigszins lastige stukje van de hele beklimming wat klauterwerk op vaste rots. Maar omdat gidsen, vermoeden we, het de cliënten veilig en niet te moeilijk willen maken, zijn er dubbele rijen kabels gespannen, zodat elke stadsmuis zich naar boven kan sleuren. Hoofdschud-

dend komen we boven. Wauw, wat ligt die nieuwe hut er mooi bij en ook binnen is de hut heel modern. We melden ons aan en spreken uitgebreid met *gardien* Antoine Rattin.

Korte broek en slippers

Antoine vertelt ons over de hut, zijn crew en de uitdagingen van een hut op deze hoogte, maar als we vragen naar de verhalen over de gendarmes in de 600 meter lager gelegen Refuge de Tête Rousse barst hij los. In nette woorden, maar met onverholven emotie vertelt hij verhalen over al die mensen die zonder reservering komen, zo veel dat de hut het uit veiligheidsoverwegingen echt niet aankan. Over mensen die bellen om te vragen of zijn hotel nog plek heeft, over de mensen die het huttenleven niet kennen en niet snappen dat je bijvoorbeeld met de maaltijd sociaal doet of gasten die iedereen ‘s avonds last bezorgen. Over afgelopen zomer, toen een gids een slapende klimmer aantroef op een sneeuwbrug boven een gletsjerspleet. Over mensen die in korte broek en slippers aankomen, soms met hond en op hoge toon een eigen kamer (hebben ze niet), douche (afwezig), gids (alsof je die niet ruim van tevoren in het dal moet boeken) en materiaal eisen. Over de agressie, elke dag weer, van mensen die vinden dat ze recht hebben op van alles en nog wat. Over gidsen uit niet-Alpenlanden die touwgroepen van meer dan tien mensen naar boven zeulen.

Maar vooral vertelt Antoine over de veranderende cultuur door de massa. “De bergen betekenen voor ons vrijheid”, zegt hij. “Vrijheid om te klimmen zoals jij dat wilt, wanneer jij dat wilt. Er zijn nauwelijks regels. Dat is goed, want dat hoort bij de bergen en bij een van de kernwaarden van Frankrijk, *la liberté*. En dat kan ook, want de mensen gaan de bergen in vanwege deze vrijheid en willen die ook bewaren.

Terugtocht vanaf de top.

Maar nu, hij twijfelt, moeten er toch regels komen? Ervaring verplichten, certificaten, controle? Hij vindt het afschuwelijk dat de gendarmes nodig waren afgelopen zomer, maar is erg blij dat ze er zijn, omdat het ervoor heeft gezorgd dat zijn personeel veiliger kan werken. Toch vraagt hij zich af of het genoeg is. Maar zijn hele wezen als gids, *gardien* en bergliefhebber verzet zich tegen het opgeven van de bergcultuur, de vrijheid. Als Antoine weer aan het werk is, laten we zijn verhalen door onze hoofden rollen terwijl we stil naar buiten staren.

Adembenemend

Vóór het ontbijt van drie uur zijn wij al onderweg – we konden niet slapen en het sprak ons aan om de zonsopgang mee te maken op de top van West-Europa. De nog bijna volle maan maakt hoofdlampen overbodig. Als we op de top komen, hebben we drie touwgroepen ingehaald. De laatste, een touwgroep van meer dan tien man, bewoog zich onder de top als een rups in slakkentempo waarbij de voorste klimmer om de twee stappen stilstond alsof we op 8000 in plaats van 4800 meter waren. We denken nog eens terug aan de woorden van Antoine. Even later zijn we die volledig vergeten als we de zon achter de Monte Rosa zien opkomen. Niet de hoogte of de snijdende wind, maar juist het uitzicht is adembenemend. Het opkomende licht verandert elke vijf minuten de wereld om ons heen en als het weer niet zou omslaan later deze middag en het niet zo koud zou zijn, zouden we ons hier deze hele dag kunnen vergapen aan het magnifieke schouwspel.

De rupsgroep

Tijdens de afdaling komen we onze tafelgenoten van de vorige avond tegen, een jong Frans stel. Gisteren hebben we gezellig gepraat en dus wisselen we wat woorden uit en wensen we ze succes met het laatste stukje. In de hut nemen we onze tijd om wat te eten, want dat lukte vanochtend om half drie nog niet zo, en vooral om te drinken. Een klimmer van de rupsgroep meldt zich bij de *gardien*. Een lid van zijn groep is nog niet terug. Naar boven gingen ze met zijn tienen aan het touw. Naar beneden was het ieder voor zich. We vragen Antoine of hij hulp nodig heeft. Hij haalt zijn schouders op: “Dit gebeurt meerdere keren per dag, ze letten dan niet op elkaar en verwachten dat het huttenpersoneel stante pede uitrukt. Over een half uur is hij wel terecht of hij is toch al doorgelopen richting Tête Rousse.” Plichtsgetrouw belt hij de gendarmes daar om uit te kijken naar de man in een rood jack. De jongen van het Franse stel komt een tijd later naar ons toe. Ze hebben de top gehaald. Zijn vriendin heeft toch wat last gekregen van de hoogte en voelt zich niet lekker. We adviseren vocht en snel verder afdalen. Hij vraagt of ze de afdaling met ons mogen meelopen, want dat voelt fijner nu ze zich niet zo top voelt. We kijken op de klok en zien dat ja zeggen, nat worden betekent, omdat het langzamer zal gaan. Wel denken we dat we het Grand Couloir door zullen zijn voordat het weer omslaat. We gaan akkoord, maar dan gaan we wel snel weg, want afdalen in het omslaande weer willen we niet.

Onzeker en gevaarlijk

Nat en koud komen we aan bij de tram. We kennen nu het hele verhaal. De twee Fransen bleken nog slomer dan de rupsgroep onder de top. Onzeker en gevaarlijk daalden ze volledig hangend in de staalkabels en stenen schoppend het stuk naar het Grand

Couloir af. Geen benul van wat ze aan het doen waren. Jacos probeert tevergeefs in twee talen wat techniek bij te brengen. Het gaat zo langzaam dat hij verzucht dat zijn kinderen van 8 en 11 dit sneller en veiliger zouden doen. Hun enige bergervaring waren twee via ferrata’s. Geen wandelingen boven de boomgrens, geen beklimmingen, geen cursussen, niets. Op gehoord materiaal naar boven om er in de hut achter te komen dat het gehuurde touw niet in de gehuurde rugzak zat: “Zo aardig van die gids dat we een touw van hem mochten lenen en een stuk mee aan het touw omhoog mochten.”

YouTube filmpjes

Op YouTube hadden ze filmpjes gezien hoe je de Mont Blanc zonder gids kunt beklimmen. Het werd stap voor stap uitgelegd (“Handig joh”) en op internet had zij ook gevonden hoe je stijgers moest aantrekken en welke knopen je moet leggen. Hij hoefde niet zo, maar zij had een obsessie om op de Mont Blanc

OP YOUTUBE HADDEN ZE FILMPJES GEZIEN HOE JE MONT BLANC BEKLIMT

te staan. “Als je hierna nog eens een berg op wilt, huur alsjeblieft een gids en doe dit nooit weer zelf,” adviseerden we dringend terwijl we ze, in gedachten, zien uitglijden op de steile gletsjerstukken boven de hut en in hun val de rupsgroep van tien meenemen. Dit alles omdat het YouTube filmpje hen niet had geleerd hoe je moet remmen met een pickel terwijl je stijgers draagt...

Worsteling

Maximaal 214 klimmers per dag. Tja, maar als dat 214 van dit soort klimmers zijn... We voelen met de worsteling van de *gardien* mee. Vrijheid gaat gepaard met verantwoordelijkheid. Als mensen die niet nemen en zo niet alleen zichzelf maar ook anderen in gevaar brengen, is vrijheid nastreven in de bergen dan wel het juiste? Hoe ontmoedig je de volstrekte beginner en houd je de toegang voor anderen toch vrij? Misschien begint het met het weghalen van die stomme kabels, dan komen de ergste idioten al niet meer zelfstandig bij de hut, dat scheelt al iets. ◀

EEN WAANZINNIG AVONTUUR

IN DE VOETSPOREN VAN DE
PAUS NAAR MONT BLANC

In augustus stond ik samen met twee van mijn beste vrienden, Jelle Velzeboer en Luuk Poelen, op de top van de Mont Blanc. Een fantastisch gevoel. Toch daalde al snel het besef in dat ons avontuur heel anders had kunnen aflopen. Achteraf bezien, waren wij namelijk absoluut nog niet klaar voor deze beklimming.

Tekst en beeld Sebastiaan Brommersma

Onze route naar de top was de Italiaanse normaalroute. Ook Route des Aiguilles Rouges genoemd, of de Via del Papa, vernoemd naar haar eerste beklimmer Achille Ratti, die later Paus Pius XI werd. Deze route staat te boek als mooier en rustiger dan het Franse equivalent via de Refuge du Gôûter. Dat laatste komt vooral doordat je op de pauselijke route meer hoogtemeters maakt. Dat namen wij voor lief. Alles beter dan overvolle hutten en bergop polonaise lopen. Daarbij bood de pauselijke route de kans om het steeds gevaarlijker Grand Couloir te omzeilen.

Zonder gids

Het nadeel van onze route is dat als je zoekt op Via del Papa, je er weinig recente informatie over kunt vinden. Praktisch alle bronnen hadden betrekking op de veel populairdere Franse routes. De paden op onze Franse kaart van het Mont Blancgebied houden zelfs op bij de Italiaanse grens. Met een Italiaanse kaart, een accurate route-app (Mappy) en na overleg met twee klimmers die onze route een jaar eerder hebben afgelegd, voelen wij ons desondanks zeker van onze keuze. Zo zeker zelfs, dat wij besluiten zonder gids te gaan. Die beslissing is vooral geënt op de ervaring van mijn vader, die mee zou gaan. Wanneer hij vlak voor de beklimming onverwacht moet afhaken, besluiten wij de beslissing te handhaven. Het op het laatste moment boeken van een gids is namelijk ontzettend duur en de acclimatisatieschema's en -duur die de gidsen die wij

Jelle Velzeboer op de opgang tussen de Miagegletsjer en Rifugio Gonella.

Inlopen op de Gran Paradiso.

Jelle tijdens de klettersteig naar Rifugio Gonella.

dalen, kan het raam uit. De Franse overheid heeft de route via de Goûterhut diezelfde morgen afgesloten. Door de aanhoudende hitte is het Grand Couloir nu echt te gevaarlijk geworden. Een groep Fransen die tijdens het toetje aanschuift, heeft last minute moeten uitwijken naar de Italiaanse zijde. Een uitwijkmanoeuvre die naar verwachting steeds meer aspirant-klimmers gaan maken als gevolg van de Franse maatregelen om nog maar 214 klimmers per dag op de normaalroute toe te laten, plus de steeds slechter wordende omstandigheden in het couloir. Het merendeel van onze disgenoten blijkt vanwege de steenslagtrechter de Italiaanse normaalroute te kiezen.

Vroeg weg

Na overleg met Mauro en de doorgewinterde, Italiaanse klimgeit Marco besluiten we via de Trois Montsroutte af te dalen. Marco heeft die route een week geleden ook afgelegd en de omstandigheden waren toen goed. Er is weliswaar een redelijk steil stuk, maar dat is volgens hem niet meer dan een meter of dertig en er hangen gefixeerde touwen waarlangs we gemakkelijk kunnen afdalen. Daarna is het rechttoe rechtaan naar Aiguille du Midi. Na bestudering van de route met Marco, vouwen we om half negen de kaarten dicht en kruipen onder de wol. Drie uur later gaat de wekker. Door de spanning en de hoogte hebben we amper een oog dichtgedaan. Ontbijten wilde ook niet echt. Half twaalf 's avonds is geen tijd voor ontbijt; op z'n best eet je op dit uur een broodje döner, onderweg naar huis uit de kroeg.

Na een paar geforceerde happen gaan we over het smalle pad naar de opstap van de Dôme de la Vanoie. Er lopen twee groepen achter ons. Van de andere groepen voor ons kunnen we de hoofdlampjes goed volgen.

Discutabele zekeringen

De route brengt ons via de linkerzijde van de Dôme de la Vanoie tussen de spleten en over verschillende ingestorte sneeuwbruggetjes, naar het midden van de gletsjer. Na een niet al te ingewikkeld stuk dat langzaam weer naar links afbuigt, komen we al snel uit bij een *bergschrund*. Met veel kunst- en vliegwerk klauteren we eroverheen. Jelle eerst, dan Luuk en daarna ik. Dat de anderen mij daarbij in hun enthousiasme bijna een spleet in trekken, mag de pret van het overwinnen van deze horde niet drukken.

De volgende horde dient zich al snel aan. In het stuk tussen de Col des Aiguilles Grises en de Dôme de la Vanoie ligt de gletsjer bezaaid met loszittend puin. Wat ook niet helpt, is dat dit een van de steilste stukken van de gletsjer is. Hoe steil, kom ik achter wanneer ik langs de gletsjer kijk om de hoek te bepalen. Ik besluit acuut dat ik dat niet meer moet doen. Ik zie ook dat het geen optie is om ooit via deze route af te dalen. Met dank aan een paar zeer discutabele zekeringen die we improviserend om enkele rotsblokken aanleggen, lukt het om ook deze horde te slechten. Nu kunnen we beginnen aan de graat die ons via Piton des Italiens naar de Dôme de la Vanoie brengt.

benaderen toepassen, passen niet in onze planning. Bovendien vertrouwen we op onze eerdere ervaringen op de Aletschgletsjer, de John Muir Trail en de Kilimanjaro, en voor het overige op een surplus aan bravoure.

Test op de Gran Paradiso

Voor onze beklimming besluiten we te acclimatiseren en onszelf en onze materialen te testen op de Gran Paradiso. De weg naar het Mariabeeld op de top verloopt voortreffelijk. Onderweg stoppen we alleen als er iemand op het touw staat, wat een rondje pils betekent. Ruimschoots voor de lunch ploffen we neer

dan moet dat in de komende twee dagen. Daarna slaat het weer om. We kijken elkaar aan, gooien nog een hele straffe espresso achterover en stomen door naar de auto. Mont Blanc wacht, acclimatisatie of niet.

Goed weerbericht

Direct na aankomst in Courmayeur bellen we Mauro, de huttenbaas van Rifugio Gonella, met wie we tijdens de voorbereiding contact hadden. Mauro bevestigt de goede weerberichten. Morgen wordt onze dag.

De volgende ochtend bellen we nog een keer met Mauro. Dan springen we in de auto naar Val Veny. Vanaf daar loop je in een klein uur naar de voet van de morene voor een schier eindeloze tocht over het losliggende puin van de Miagegletsjer naar de klettersteig naar de Gonellahut. Via smalle geitenpaadjes, piepende laddertjes en gefixeerde touwen banen we ons een weg omhoog door het steile terrein en na een krappe twee uur billenknippen kunnen we Mauro een (klamme) hand geven.

Normaalroute dicht

Mauro is een vriendelijke, behulpzame vent die ook nog eens voortreffelijk kan koken. Tussen de gangen van het diner door bespreken we de verschillende routes met de andere klimmers. Ons oorspronkelijke plan om via de Franse normaalroute af te

WILLEN WE NAAR DE TOP, DAN MOET DAT IN DE KOMENDE TWEE DAGEN

op het terras van Rifugio Vittorio Emanuele II: een schitterende plek met uitzicht op besneeuwde toppen, sierlijke gletsjers en een helblauw bergmeertje.

Het oorspronkelijke plan is om daar te overnachten, maar als de huttenwaard ons vertelt dat er onverwachts een *window* van twee kraakheldere dagen rond Mont Blanc ontstaat, besluiten we dat plan overboord te zetten. Willen we een toppoging wagen,

Luuk Poelen aan het touw voor de top van de Gran Paradiso.

Luuk en Jelle op het eindeloze puin van de Miagegletsjer.

ADVERTENTIE

Sebastiaan, Jelle en
Luuk op de top van
de Mont Blanc.

Codewoord focus

Het eerste deel van de graat blijkt lastiger dan verwacht. Het ligt bezaaid met losse stenen, waarachter het touw regelmatig blijft hangen. Eén misstap en we zullen als drie Ötzi's eindigen in een van de honderden meters lager gelegen spleten. "Focus!" wordt al snel het codewoord. Het tweede deel is een stuk beter. Er ligt een mooie ijsgraat voor ons en het is nagenoeg windstil. Gelukkig maar, want ondanks het donker voel ik de diepte van de enorme afgronden aan weerszijden als een magneet aan me trekken. Na de graat volgen we het spoor over de Dôme du Goûter totdat we de route vanuit de Goûterhut snijden. Dat kruispunt is het startsein voor het laatste 'poefje' naar de top. Het wordt een slijtageslag. De hoogte begint vat te krijgen op mij en Jelle, die ook nog eens maagproblemen krijgt. De positieve coaching van

OP DEZE **STEILE SNEEUWVAND** VAN 100 METER ZIJN WE NIET VOORBEREID

Luuk sleept ons erdoorheen en om kwart over acht staan we eindelijk op de top. De ontlading is gigantisch. *We made it!* Daar staan we. Met zijn drieën. In de volle ochtendzon. Ver boven de wolken die zich honderden meters onder ons vormen. Dichterbij de hemel kom je niet.

Na een paar snelle foto's waar het afzien vanaf druipt, besluiten we af te dalen. Op de top feliciteren we nog snel een paar Fransen en zetten dan koers naar lager grondgebied.

Honderd meter loodrecht naar beneden

De afdaling moet ons langs de Mont Maudit en Mont Blanc du Tacul naar het liftstation op de Aiguille du Midi brengen. Het eerste stuk verloopt perfect. Het weer is prachtig en de afdaling eenvoudig. Maar dat verandert compleet wanneer we bij de Mur de la Côte aankomen. Dit "redelijk steile stuk", zoals Marco het heeft genoemd, bleek een sneeuwwand van een meter of honderd loodrecht naar beneden. Hier zijn we niet op voorbereid. Niet qua skills en ook niet qua materiaal. Bovendien zijn we inmiddels behoorlijk vermoeid. Na een stevige onderlinge discussie besluiten we de hulpdiensten te bellen. Het besef daalt langzaam in dat we al de hele nacht boven onze macht bezig zijn en dit is niet de plek dat voort te zetten.

Precies op dat moment dient zich een oplossing aan, in de vorm van de Fransen die wij eerder op de top hebben gefeliciteerd. Zij bieden aan ons te helpen abseilen. Na nog een stevige discussie, accepteren we het aanbod van Cyril, Pierre en Paul. Zo lukt het om langs de Mur af te dalen. Wel is het meteen duidelijk dat we hun aanbod niet hadden mogen aannemen. Niemand van ons drieën heeft ooit een abseil gedaan, waardoor het een gepruts van jewelste wordt.

Vertraging

Onze Franse redders lopen door ons aanzienlijke vertraging op, terwijl de felle zon de sneeuw en het ijs op de lange route langs de Mont Blanc du Tacul naar Aiguille du Midi steeds zachter maakt. Cyril, Pierre en Paul vinden het niet erg, maar gedurende de gehele afdaling zijn we ons ervan bewust dat we hen en de

andere klimmers op de Mur met ons geklungel in gevaar hebben gebracht. Wanneer we uiteindelijk na een van de langste en meest indrukwekkende dagen die we ooit hebben meegemaakt, om half zes 's middags het liftstation van Aiguille du Midi instappen, is er geen sprake van euforie. Natuurlijk zijn we blij dat we ons avontuur tot een goed einde hebben gebracht, maar de bravoure van het begin is ver te zoeken. Timide en vermoeid stappen we die avond in de laatste lift naar Chamonix, waar we onder de schaduw van de Mont Blanc zwigend een stuk pizza en cola naar binnen werken.

Les geleerd

Ook nu is er nog steeds een dubbel gevoel. Er is weliswaar wat meer ruimte voor trots, maar euforie of bravoure is er nog steeds niet. We hebben gewoon heel veel geluk gehad. Op verschillende momenten had het met één misstap gruwelijk mis kunnen gaan en dan waren we niet in staat geweest onszelf te redden. Achteraf gezien hadden we een gids moeten huren, of liever nog, eerst een aantal alpiene cursussen moeten volgen. Want ook als je met een gids gaat, moet je pas aan de Mont Blanc beginnen als je jezelf kunt redden. Juist als dingen anders gaan dan verwacht. De Mont Blanc is geen wandelberg en de Italiaanse normaalroute geen *walk in the park*. Het is serieus alpinismewerk. Gelukkig is het goed afgelopen, maar als het mis gaat, dan gaat het goed mis en dan is geen enkel excuus (dure gids, te weinig tijd, beperkte *window*) goed genoeg.

Het is de verwachting dat deze route steeds drukker wordt en daarom is het belangrijk dat bergsporters zich dit goed realiseren. De route is prachtig en een beetje bravoure is mooi, maar het moet niet doorslaan in overmoed. Het klinkt als een open deur. Toch zijn wij ondanks onze ervaring in alle klassieke valkuilen gestapt, nog voordat we een stap hadden gezet. Daarmee hebben we onszelf en anderen in gevaar gebracht. Vermijd dit en kies de veilige weg! Dan zal je zien dat je uiteindelijk ook veel meer van een (Italiaans) Mont Blancavontuur geniet. Want een avontuur, dat is het! ◀